

KARABÜK YÜCEL HUZUREVİ ZİYARET RAPORU

Rapor No:
2026/36

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 10/6/2026 tarihli ve 2026/588 sayılı kararıyla oy birliğiyle kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER.....	ii
KISALTMALAR.....	iii
I. GİRİŞ.....	1
II. GENEL BİLGİLER.....	3
A. Merkez Hakkında Genel Bilgiler.....	3
B. Merkez Personeli	3
C. Koruma Altında Bulunan Kişiler	5
III. TESPİT, GÖZLEM ve GÖRÜŞMELER	6
A. Fiziksel Koşullar.....	6
B. Yönetim ve Personelin Tutumu, Disiplin ve Şikâyet Mekanizmaları	8
C. Beslenme.....	9
D. Sağlık ve Bakım Hizmetleri.....	11
E. Psikososyal Servis Hizmetleri.....	13
F. Günlük Yaşam ve Faaliyetler	15
G. Dış Dünya ile İletişim ve Ailelerle Etkileşim.....	16
IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER.....	17
A. Değerlendirme	17
B. Tavsiyeler.....	17
1. Merkez İdaresine Yönelik Tavsiyeler	17
2. Karabük Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne Yönelik Tavsiyeler.....	18
3. Karabük İl Sağlık Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye	18
4. Karabük Belediyesine Yönelik Tavsiye	19
5. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler	19

BM	: Birleşmiş Milletler
m²	: Metrekare
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK); 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'ın 1'inci maddesine göre Protokolün amacı *“Bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak TİHEK'in görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre Ulusal Önleme Mekanizması (UÖM), *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 6/5/2026 tarihli ve 33245 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 3'üncü maddesi uyarınca huzurevi; *70 yaş ve üzeri olup günlük yaşam aktivitelerini bağımsız sürdürebilen yaşlılara, huzurlu ve güvenli bir ortamda sosyal, fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yirmi dört saat hizmet veren; 1. seviye yaşlı yaşam birimi ve/veya 2. seviye gözetimli yaşlı yaşam biriminden oluşan yatılı sosyal hizmet kuruluşunu* ifade etmektedir.

5. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin bulundukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun (TİHEK'in) görevleri arasında sayılmıştır. Bu bağlamda huzurevi ve huzurevi,

yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerine ziyaret gerçekleştirmek TİHEK'in görev ve yetkileri arasında yer almaktadır.

6. Anılan görevin icrası kapsamında, Karabük Yücel Huzurevine¹ 24/9/2025 tarihinde habersiz bir ziyaret gerçekleştirilmiş olup Ziyaret Heyetinde; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu Üyesi..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ...ve ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcısı ..., Uzman Psikolog ... yer almıştır.

7. Ziyaret, Merkez Müdürü ile yapılan ilk görüşmeyle başlamıştır. Görüşmede UÖM olarak TİHEK'in görev ve yetkileri, ziyaretin amacı, ziyaretin türü ve ziyarette kullanılacak yöntem hakkında bilgiler verilmiştir. İdareden, Merkezde bulunan yaşlılar, Merkezin günlük işleyişi ve personel hakkında genel bilgiler alınmış, Merkezden talep edilen bilgi ve belgelerin listesi İdareye verilmiştir. İdareyle ilk görüşmenin ardından Merkezde yaşlıların kaldıkları katlar ziyaret edilmiş, yaşlıların yaşam alanları ve kaldıkları odaların fiziksel koşulları incelenmiş, yaşlılarla İdarenin dahli olmaksızın görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Daha sonra, sağlık birimi, psikososyal servis ve sosyal faaliyetlerin gerçekleştirildiği diğer ortak alanlar incelenmiştir. Tüm görüşmelerin ardından Merkez İdaresi ile son toplantısı yapılmış; ziyaret sonrası hazırlanacak raporun Merkez İdaresi ve diğer ilgili makamlar ile paylaşarak tavsiyelerin takip edileceği ve takip ziyareti yapılabileceği bilgisi verilmiş, ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret tamamlanmıştır.

8. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 30/12/2024 tarihli ve 2024/1310 sayılı kararı ile Başkanlık Makamının 9/9/2025 tarihli ve 55261 sayılı oluruna istinaden 24/9/2025 tarihinde Karabük Yücel Huzurevine gerçekleştirilen izleme ziyareti neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

¹ Bundan sonra kısaca “Merkez” olarak ifade edilecektir.

II. GENEL BİLGİLER

A. Merkez Hakkında Genel Bilgiler

9. 2000 yılında hizmet vermeye başlayan Merkez, Karabük ili şehir merkezinde ulaşımın kolay olduğu bir konumda bulunmaktadır. Merkeze toplu taşıma ile ulaşım imkânı bulunmaktadır.

10. Merkez, 3.288 metrekare (m²) arsa üzerinde 12.600 m² kapalı, 1.188 m² açık alanda hizmet vermektedir.

B. Merkez Personeli

11. Merkezde görev yapan 94 personelin ünvan ve sayılarına göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

ÜNVAN	PERSONEL SAYISI
Müdür	1
Müdür Yardımcısı	2
Psikolog	1
Sosyal Çalışmacı	1
Fizyoterapist	1
Hemşire	6
Sayman	1
Yurt Yönetim Memuru	2
Bilgisayar İşletmeni	1
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	2
Hizmetli	5
Güvenlik Personeli	4
Yaşlı Bakım Personeli	28
Temizlik Personeli	12
Danışma Yönlendirme Personeli	2

Teknisyen Yardımcısı	1
Kaloriferci	2
Mutfak Personeli (Özel Hizmet Alımı)	21
Şoför (Özel Hizmet Alımı)	1
TOPLAM	94

Tablo 1: Ünvan Bazında Merkez Personeli Sayısı

12. Merkezde hizmetin kesintisiz yürütülmesi amacıyla, sağlık personelinin 8, 12 ve 24 saatlik vardiyalarda, yaşlı bakım ve güvenlik personelinin ise 12 saatlik vardiyalarda çalıştıkları, diğer idari personelin mesailerinin ise 08.00-17.00 saatleri arasında olduğu belirtilmiştir.

13. Merkezde, görev yapan personele yönelik; “Kişiler Arası İletişim”, “Hassas Gruplara Mensup Bireylerle İletişim ve Yaklaşım”, “Bulaşıcı Hastalıklardan Korunma ve Hijyen Eğitimi”, “Etik Eğitimi”, “Sıfır Atık Eğitimi”, “Teknoloji Bağımlılığı”, ile “Tütün Bağımlılığı” konularında hizmet içi eğitimlerin verildiği belirtilmiştir. Merkezde görev yapan personelin bir kısmının uzaktan eğitim yoluyla “İnsan Hakları Eğitimi” aldıkları ifade edilmiştir.

14. Merkez personelinin; Birleşmiş Milletler (BM)’nin İşkence ve Diğer Zalimane, Gayriinsani, Küçültücü Muamele veya Cezaların Etkili Biçimde Soruşturulması ve Belgelendirilmesi İçin El Kılavuzu (İstanbul Protokolü) dâhil olmak üzere işkence ve kötü muameleyi inceleme ve belgelendirme konularında eğitim almadığı incelenen belgeler üzerinden anlaşılmıştır.

15. Son 5 yılda hakkında şikâyetle bulunulan, idari veya adli işlem yürütülen veya sonuçlandırılmış disiplin soruşturması olan personel bulunmadığı incelenen belgelerden anlaşılmıştır.

C. Koruma Altında Bulunan Kişiler

16. Merkeze 60 yaş üzeri, günlük yaşam etkinliklerini bağımsız yapabilen, ruh sağlığı yerinde olmak ve bulaşıcı hastalığı olmamak koşullarını sağlayan,² Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne başvuran veya haklarında Valilik, Muhtarlık veya vatandaş bildirimi yapılan sosyal ve bakım desteğine ihtiyaç duyan kişiler, gerekli incelemeler sonrasında adlarına düzenlenen sosyal inceleme raporu ve alınan sağlık kurulu raporu ile Merkeze kabul edilmektedir.

17. Merkez kapasitesi 75 huzurevi yaşlısı, 35 özel bakım yaşlısı olmak üzere 110 kişidir. Ziyaret tarihinde Merkez mevcudu 118'dir.

18. Merkezde 12 yaşlının misafir statüsünde kaldıkları, yaşlıların işlemlerinin Karabük Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğüne tamamlandıktan sonra Merkez kayıtlı yaşlısı statüsüne geçirilecekleri bilgisi edinilmiştir.

19. Merkezdeki 44 yaşlının, yaşlılığa bağlı güç kaybı ve gelişen diğer rahatsızlıklar nedeniyle özel bakım bölümü olan 1. katta kaldıkları, temel bakım ihtiyaçlarının bakım personeli tarafından karşılandığı, diğer talep ve ihtiyaçlarının çözümü için personelin yaşlıların odalarına gelerek ihtiyaçlarını karşıladıkları İdare tarafından belirtilmiştir.

20. Merkezde 13 engelli yaşlı olduğu, bunlardan dokuzunun fiziksel, ikisinin zihinsel, ikisinin hem fiziksel hem de zihinsel engeli olduğu bilgisi edinilmiştir.

21. Geliri olmayan yaşlıların, ücretsiz yaşlı statüsünde değerlendirilerek oda ücreti ödemediği, Merkezde ücretsiz olarak kalan 28 yaşlının bulunduğu bilgisi edinilmiştir.

² Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Kabul koşulları" başlıklı 24'üncü maddesine göre: "(1) Huzurevleri ile yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerine kabul edilecek yaşlılarda aşağıdaki şartlar aranır: a) 70 yaş ve üzeri olmak veya 60 yaş ve üzeri olup tam bağımlı ya da kısmi bağımlı ibareli Engelli Sağlık Kurulu Raporuna sahip olmak, b) Sağlık durumu itibarıyla; 1) Huzurevleri için, günlük yaşam etkinliklerini (yeme, içme, banyo, tuvalet ve benzeri) bağımsız olarak yerine getirebilecek durumda olmak. 2) Yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezleri için, bedensel ve/veya yaşlılığa bağlı fiziksel ya da demans ve benzeri zihinsel gerilemeler nedeniyle sürekli veya sürekli özel ilgi, bakım ve rehabilitasyona ihtiyaç duymak. c) Ruh sağlığının yerinde olması. ç) Bulaş yolları nedeniyle toplu yaşam alanlarında kalmaya engel teşkil edecek bulaşıcı hastalığının bulunmaması; bulaşıcı hastalığın bulunması hâlinde ise toplu yaşam alanında kalmaya engel teşkil etmediğinin sağlık raporu ile belgelendirilmesi. d) Uyuşturucu madde ve/veya alkol bağımlısı olmamak. e) Kuruluşa kabulde sosyal ve/veya ekonomik yoksunluk içinde bulunduğunun sosyal inceleme raporu ile tespit edilmiş olması. f) Başvuru tarihi itibarıyla 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya diğer ceza hükmü içeren kanunlar uyarınca herhangi bir suçtan hükümlü bulunmamak. g) Yakınları veya kendisine bakmakla yükümlü kişiler tarafından terk edildiği yönünde makul şüphe oluşan ve bu nedenle kuruluşa yerleştirilen yaşlılara ilişkin olarak, 5237 sayılı Kanunun 97 nci maddesi kapsamında terk suçunun oluşup oluşmadığının Cumhuriyet Başsavcılığınca değerlendirilmesini teminen ilgili mercilere suç duyurusunda bulunulması."

III. TESPİT, GÖZLEM ve GÖRÜŞMELER

A. Fiziksel Koşullar

22. Merkezin giriş kısmında engelli asansörü, tekerlekli sandalyeler için rampa, görme engelliler için asansörlerde kabartma yazı, yaşlı odalarının olduğu kat koridorlarında ve merdivenlerde yürümekte güçlük çeken yaşlılar için tırabzan ve arka bahçeye geçişi sağlamak için engelli rampası bulunduğu görülmüştür.

23. Bina bodrum katında berber, garaj, depolar, ambar ve çamaşırhane bölümlerinin yer aldığı görülmüştür.

24. Merkezin ön tarafında bankların yer aldığı bir bahçe alanı bulunduğu, arka bahçede ise bir çay ocağının ve üstü kapalı kamelyaların bulunduğu görülmüştür. Bahçede ayrıca bir mangal alanı bulunmaktadır

25. Merkezin 1. katı özel bakım, diğer 3 katı huzurevi bölümü olarak ayrılmıştır.

26. Merkezin kat yerleşimine ilişkin olarak, 4. katta 16 oda olduğu, bu odaların 1+1 (50 m²) şeklinde tasarlandığı bilgisi edinilmiştir. Diğer bakım katlarının her birinde ise 32 oda (25 m²) olduğu, Merkezde 96 yaşlı odasının bulunduğu öğrenilmiştir.

27. Merkezde 1. ve 2. katlardaki odalarda yatak, koltuk, televizyon, mini buzdolabı, tuvalet ve banyo bulunduğu; 3. katta yer alan suit odalarda ise bu donanımlara ek olarak mutfak alanı da olduğu anlaşılmıştır.

28. Merkezde, her katta yemek salonu, TV-oturma salonu ve giriş katta misafir salonu olduğu görülmüştür.

29. Yaşlı odalarının balkonlarında bulunan demirlerin yükseltildiği, düşmelerin engellenmesi için üzerlerine de file ile balkon tavanına kadar koruma yapıldığı görülmüştür.

30. Merkezdeki oda kapılarının tekerlekli sandalye ve yürüteçlerin rahat hareket edebileceği genişlikte olduğu görülmüştür.

31. İdare tarafından yaşlıların odalarında kesici ve delici aletler bulundurulmasına izin verilmediği, eşyaların yerleşiminde denge sorunu yaşayan yaşlıların güvenliğine uygun şekilde düzenlenme yapıldığı açıklanmıştır.

32. Odalarda bulunan banyo ve tuvaletlerde tutunma barlarının mevcut olduğu ancak banyo zeminlerinin fayans kaplı olduğu ve kayganlığı önleyecek kaydırmaz bant veya benzeri bir tedbirin alınmadığı görülmüştür.

33. Odalarda acil çağrı butonu bulunmamaktadır. Yaşlılar acil durumlarda odalardaki dâhili telefonlar aracılığıyla personele ulaştıklarını belirtmişlerdir.

34. Merkezin yapay aydınlatma sisteminde lambaların kullanıldığı, bu aydınlatmanın yeterli olduğu ve odaların doğal ışık aldığı gözlemlenmiştir.

35. Merkezde ısınmanın merkezi doğalgaz sistemiyle sağlandığı bilgisi edinilmiştir. Merkezde kalan yaşlılarla yapılan görüşmelerde kış aylarında ısınma konusunda genel bir sorun yaşanmadığı anlaşılmıştır. Ancak görüşülen bazı yaşlılar, 3. kattaki bazı kalorifer peteklerinin arızalı olduğunu dile getirmiştir.

36. Görüşme yapılan yaşlılar yaz aylarında serinlemek için vantilatör olmadığından yakınmışlardır. Yaşlı odalarında vantilatör olmadığı görülmüştür.

37. Merkezde, soğuk ve sıcak suya erişimin 24 saat mümkün olduğu öğrenilmiş, görüşülen yaşlılar tarafından bu hususa ilişkin herhangi bir şikâyetle bulunulmamıştır.

38. İdare tarafından temizlik personelinin yaşlıların odalarını ve Merkezdeki ortak alanları her gün temizlediği ifade edilmiştir. Ziyaret tarihinde Merkezin temiz olduğu görülmüştür. Görüşülen yaşlılar temizlik hususunda memnuniyetlerini ifade etmiştir.

39. Merkezde 1 adet çamaşırhane bulunmaktadır. Çamaşırhanede 3 adet sanayi tipi çamaşır makinesi, 2 adet sanayi tipi kurutma makinesi, 7 adet ev tipi çamaşır makinesi ve 5 adet ev tipi kurutma makinesi bulunduğu görülmüştür. Yaşlıların çamaşırları ve nevresimlerinin 10 günde bir ve talep edildiğinde her zaman çamaşırhanede yıkandığı ve ütülendiği öğrenilmiştir. Yaşlıların odalarında yapılan incelemelerde yaşlıların kıyafetlerinin ve nevresimlerinin temiz olduğu gözlemlenmiştir.

40. *Güvenlik kameraları ile ilgili incelemeler yapılmış olup tespitler muhatap kuruma iletilmiştir.*

41. Merkez duvarlarında bina planı ve acil durum yangın çıkış planı olduğu görülmüştür.

42. Merkezde, yangın alarm sistemi ve yangın tüpleri bulunduğu; tüplerin son kullanma tarihinin 2029 yılı olduğu görülmüştür.

43. Karabük yangın denetim komisyonunun denetimi sonrası, Merkez binasının arka cephesinde, yangın ve doğal afet durumunda itfaiye ve kurtarma araçlarının girebileceği güzergahta bulunan yolun genişletilmesi gerektiği kanaatine varıldığı, bu doğrultuda Merkez İdaresi tarafından Karabük Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü ile resmi yazışma yapıldığı, ancak

yol açılması hususunun yetki alanı dışına çıktığı cevabı alındığı incelenen belgeler üzerinden anlaşılmıştır.

44. Merkezin Türk Standartları Enstitüsü Erişilebilirlik Belgesi bulunmadığı öğrenilmiştir.

45. Merkezde, Karabük Valiliği İnsan Hakları İnceleme Komisyonu tarafından 2023 yılında yapılan ziyaret sonucunda, yaşlı odalarının bulunduğu katlarda, ortak alanlarda duvarlara resim asılması ve renklendirilmesinin önerilmesi sonrasında, Karabük Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi resim bölümü iş birliğinde katlardaki ortak alanlarda duvar boyama ve resim çalışmaları yapıldığı öğrenilmiştir.

46. Merkezde, yaşlıların hastaneye sevkleri amacıyla kullanılan ve engelli rampasına sahip olan ve aynı anda 2 tekerlekli sandalyeli yaşlı taşıyabilen 1 adet servis aracı ile yaşlıların çarşı ve banka gibi işleri için kullanılan 1 adet küçük hizmet aracının bulunduğu bilgisi edinilmiştir.

B. Yönetim ve Personelin Tutumu, Disiplin ve Şikâyet Mekanizmaları

47. İdare tarafından, Merkezde hakkında disiplin soruşturması yürütülmesi gereken bir yaşlı olduğunda Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerinin uygulandığı belirtilmiştir.³ Merkezde, kurallara uymayan, kendine ve çevresine zarar veren yaşlılar için, disiplin kurulunun toplandığı ve yaşlının yazılı savunmasının alındığı, olayın niteline bağlı olarak yaşlıya anılan Yönetmelik çerçevesinde gerekli cezaların verildiği, kararın oylamaya sunulduğu, oy çokluğu ile kararın kesinleştiği belirtilmiştir. Merkezde kalan yaşlılardan hakkında disiplin işlemleri yapılan ve oda, kat değişim kararı verilen 2 yaşlı olduğu öğrenilmiştir.

48. İdare tarafından, yaşlılar arasında yaşanan anlaşmazlıklara müdahale edildiği; yakın zamanda 2 yaşlı arasında yaşanan fiziksel kavga neticesinde disiplin işlemi başlatıldığı, durumun adli makamlara intikal ettirildiği ve yaşlılardan birinin nakli için işlem yapıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

³ Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Disiplin Hükümleri" kısmına uygun olarak; kurallara uyulmadığında yaşlılara uyarı cezası verildiği, 3 uyarı cezasının ardından oda değiştirme, Oda değiştirmeyi gerektiren fiil ve halleri bir kez daha tekrarlaması ve yapılan mesleki çalışmaların sonuçsuz kalması durumunda kat değişikliği yapıldığı devam eden hallerde ise kuruluş değiştirme disiplin cezasının uygulandığı öğrenilmiştir.

49. Merkezde; 2020 yılında 19, 2021 yılında 10, 2022 yılında 13, 2023 yılında 10, 2024 yılında 12, 2025 yılında ise 24/9/2025 tarihi itibarıyla 13 yaşlı vefat etmiştir. Ölüm nedenlerinin kronik hastalıklara bağlı olarak doğal ölüm olduğu incelenen belgelerden anlaşılmıştır.

50. Merkez İdaresi tarafından, hizmet kalitesinin ve işleyişin takibi amacıyla müdür yardımcıları ve sosyal servis personelinin katılımıyla haftada 1 gün habersiz denetimler gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Bu denetimlerde özellikle temizlik standartları ve personelin görevlerini icra etme biçimlerinin kontrol edildiği belirtilmiştir. Görüşülen yaşlılar da İdare tarafından düzenli denetimler yapıldığını teyit etmiştir.

51. Görüşme gerçekleştirilen yaşlılar, personelin tutum ve davranışlarından genel olarak memnun olduklarını belirtmişlerdir. Yaşlılar, personelin kendilerine karşı nazik ve saygılı bir yaklaşım sergilediğini, İdare ve çalışanlarla olumlu bir iletişim kurabildiklerini ifade etmişlerdir.

52. Ziyaret tarihi itibarıyla, yaşlılara yönelik kötü muamele iddiasıyla hakkında adli veya idari soruşturma yürütülen bir personel bulunmadığı bilgisi edinilmiştir.

53. Yaşlıların talep ve şikâyetlerini; İdareye, meslek elemanlarına veya katlarda bulunan bakım personeline sözlü olarak ilettikleri öğrenilmiştir. İdare tarafından, yaşlıların genellikle oda değişikliği, gezi gibi taleplerinin olduğu ifade edilmiştir. Merkezde yaşlıların yazılı başvurularını iletebilecekleri dilek/şikâyet kutularının bulunmadığı görülmüştür.

C. Beslenme

54. Merkezin bodrum katında mutfak bulunmaktadır. Burada 21 personelin görev yaptığı ifade edilmiştir.

55. Yemeklerin Merkez mutfağında hazırlandığı, her katta bulunan yemekhanelerde 3 ana öğün ve akşam yemeğinden sonra 1 ara öğün olarak yaşlılara servis yapıldığı ifade edilmiştir.

56. Yaşlıların, yemeklerini katlarda bulunan yemek salonlarında, odalarında ya da bahçedeki masalarda yedikleri; kendi başına yemeklerini yiyemeyen yaşlılara, odalarında bakım personeli tarafından yemeklerinin yedirildiği öğrenilmiştir.

57. Merkezde çıkan öğle yemeği Ziyaret Heyeti tarafından yenilmiş, yemeklerin doyurucu ve lezzetli olduğu değerlendirilmiştir. Görüşülen yaşlılar da yemeklerden genel olarak memnun olduklarını belirtmişlerdir.

58. Mutfakta ve yemek dağıtımında çalışan personelin hijyen kurallarına uygun olarak eldiven, saç bonesi ve maske kullandığı görülmüş; personelin bulaşıcı hastalığı olmadığına dair rapor ile işe alımlarının yapıldığı, portör muayenelerinin ve hijyen belgelerini almalarının sağlandığı incelenen belgeler üzerinden anlaşılmıştır.

59. Merkezde görevli diyetisyen bulunmamaktadır. Yaşlıların sağlık durumları göz önünde bulundurularak, özellikle hipertansiyon ve diyabet hastalarına yönelik ayrı diyet menüleri hazırlandığı incelenen belgelerden anlaşılmış, yaşlıların odalarında da listelerin olduğu görülmüştür. Diyet menü ve diğer yemek menüsünün Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının gıda rasyonu referans alınarak gıda mühendisi, sağlık servisi personeli, sorumlu müdür yardımcısı tarafından hazırlandığı ve bu kişiler tarafından 15 günde bir gıda denetimi ve hijyen kontrolü yapıldığı ifade edilmiştir.

60. Gıdaların işlendiği her aşamada ve yemeklerin üretiminde kullanılan, çeşme suyu için Karabük Halk Sağlığı Laboratuvarı tarafından su analizi yapıldığı ve kullanılan suyun 17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliği’ne göre uygun olduğu incelenen belgelerden anlaşılmıştır.

61. Her öğünle birlikte yaşlılara, 500 mililitrelik ambalajlı su verildiği belirtilmiştir. Görüşülen yaşlılar, öğünlerde verilen su miktarının yetersiz gelmesi halinde Merkezden talep edebildiklerini ya da kendi imkanlarıyla su temin edebildiklerini ifade etmiştir.

62. Mutfakta yapılan incelemede, yemek numunelerinin saklanmasına ilişkin uygulamanın, ilgili mevzuatın⁴ gerektirdiği 72 saatlik (toplam 9 öğün) saklama süresini tam olarak karşılamadığı tespit edilmiştir. Ziyaret tarihi itibarıyla, son 8 öğüne ait numunelerin muhafaza edildiği görülmüştür. Ayrıca, yaşlılara verilen ara öğünlerin de numunelerinin alınmadığı anlaşılmıştır.

⁴ 26/9/2008 tarihli ve 27009 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelik’in 8’inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca: “Kamu-özel kurum ve kuruluşları ile mahallinde üretilerek toplu tüketime sunan işyerleri ve yemek fabrikaları, ürettiği yemek partisinin her çeşidinden alınan bir örneği 72 saat uygun koşullarda saklamakla yükümlüdür.”

63. Merkezde, kantin ve market bulunmamaktadır. Yaşlıların kantin ve market ihtiyaçlarının yaşlıların kendileri tarafından veya sosyal servis refakatinde karşılanabildiği belirtilmiştir.

D. Sağlık ve Bakım Hizmetleri

64. Merkezde sağlık hizmetlerinin; 6 hemşire ve 1 fizyoterapist tarafından 24 saat vardiya usulü sunulduğu, gündüz vardiyasında 2 hemşirenin, gece vardiyasında ise 1 hemşirenin görev yaptığı öğrenilmiştir.

65. İdare tarafından, Merkez için haftada 1 gün aile hekimi görevlendirmesi yapıldığı, ancak ilgili hekimin yoğunluk gerekçesiyle ziyaretlerini rutin olarak gerçekleştirmediği bilgisi paylaşılmıştır.

66. Sağlık servisinde, ilaç temin ve kişilere verilmesi, pansuman, acil durum müdahalesi ve sağlık takibi gibi işlemlerin yerine getirildiği ifade edilmiştir.

67. Merkezde, tüm yaşlıların tansiyon ve insülin ölçümlerinin rutin olarak takip edildiği belirtilmiştir.

68. Merkezde kalan tüm yaşlıların yıllık periyotlarla kan tahlillerinin yapıldığı, alınan kan numunelerinin laboratuvara gönderildiği ve sonuçların aile hekimi tarafından değerlendirilerek gerekli tedavi ve yönlendirmelerin yapıldığı belirtilmiştir. Ayrıca yaşlıların grip ve hepatit gibi aşılamalarının da sağlık servisi tarafından takip edildiği öğrenilmiştir.

69. Merkezde, her yıl Kasım ayında sağlık servisinde görevli hemşireler tarafından yaşlıların kanları alınarak Karabük Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesine gönderildiği, kandan bulaşıcı hastalık taramasının yaptırıldığı, ayrıca mantar, uyuz gibi ortak kullanım alanını etkileyen hastalıkların önlenmesi amacıyla ayda bir hemşireler tarafından genel kontrol yapıldığı İdare tarafından aktarılmıştır. Bulaşıcı hastalık tespiti halinde tedavi süreci başlatıldığı ve bakım personeline bilgi verildiği, yaşlının bulaşıcı hastalığı geçene kadar doktor tarafından önerilen gerekli tedbirlerin alındığı bilgisi edinilmiştir.

70. Yaşlıların, ilaçlarının 2 günlük dozlar halinde hazırlandığı, psikiyatrik ilaç kullanan 98 yaşlının ilaç takibinin ve dağıtımının doğrudan personel tarafından yapıldığı, diğer yaşlıların ise ilaçlarını kendilerinin kullandığı bilgisi edinilmiştir.

71. Merkezde, kırmızı ve yeşil reçeteli ilaç kullanan yaşlı olmadığı öğrenilmiştir.

72. Merkezde 11 demans, 6 alzheimer ve 8 onkoloji hastası gibi özel bakım ihtiyacı yüksek yaşlıların bulunduğu liste incelemesinden anlaşılmıştır.

73. Merkezde diş ve göz sağlığı için rutin sağlık kontrolü yapılmadığı; diş ve göz sağlığı şikayetleri bulunan yaşlıların, ilgili hekimlerden randevu alınarak hastanede tedavilerinin sağlandığı öğrenilmiştir.

74. Merkezde acil sağlık durumlarında öncelikle ilk yardım müdahalesinin sağlık personeli tarafından yapıldığı, yaşlıların vital bulgularının (tansiyon, şeker vb.) kontrol edildiği, sağlık durumu kötü olan yaşlı için 112 Acil Çağrı Merkezi aranarak hastaneye sevkinin sağlandığı ve hastane sonrası tedavi planlamalarının yapıldığı ifade edilmiştir.

75. Merkezde vefat eden yaşlı için adli tıp doktorunun Merkeze gelerek inceleme yaptığı, adli vaka olduğunu düşündüğü durumlarda otopsi yapılmasını istediği belirtilmiş, incelenen belgelerden Merkezde adli tıp doktoru tarafından herhangi bir adli vaka ve otopsi talebi bulunmadığı anlaşılmıştır.

76. Hastaneye sevkler için randevuların 182 Merkezi Hekim Randevu Sistemi kullanılarak veya toplu liste verilmek suretiyle hastanelerle doğrudan iletişime geçilerek alındığı, ancak toplu randevu alma konusunda zorluklar yaşandığı ifade edilmiştir.

77. İdare tarafından, yaşlıların banyo ihtiyaçlarının haftada en az 2 defa olacak şekilde karşılandığı, talep etmeleri halinde daha sık banyo yapmalarına imkân tanındığı belirtilmiştir. Görüşülen yaşlılar tarafından, ihtiyaç duymaları halinde kendilerine bakım personeli tarafından banyo yapmaları için gerekli desteğin sağlandığı, ayrıca özel bakım ihtiyacı bulunan yaşlıların tırnak kesimi, tıraş edilmesi, kıyafet değişimi gibi kişisel bakım ihtiyaçlarının da bakım personeli tarafından yerine getirildiği öğrenilmiş ve bu konuya ilişkin görüşülen yaşlılar tarafından herhangi bir şikâyet iletilmemiştir.

78. Bakım personeli tarafından alt bakımı yapılan yaşlıların bezlerinin 2 saatte bir değiştirildiği öğrenilmiştir. Bez değişimi esnasında paravan kullanılmadığı anlaşılmıştır.

79. Merkezde görevli berber bulunmadığı, erkek yaşlıların tıraş ihtiyacının bu konuda yetkinliği olan bakım personeli tarafından haftada 1 defa Merkez bünyesindeki berberhanede karşılandığı öğrenilmiştir. Kadın yaşlılar için ise Valilik oluruyla 3 ayda bir kuaför hizmeti sağlandığı ve talep eden yaşlılara hizmet verildiği belirtilmiştir. Görüşülen yaşlılardan bu konuya ilişkin herhangi bir şikâyet alınmamıştır.

80. Merkezde, bazı yaşlıların, ücreti kendileri tarafından ödenen, özel bakıcıya sahip oldukları, bu bakıcıların gün içinde bakıcısı oldukları yaşlıların yanında kaldıkları, gece saatlerinde Merkezde kalmadıkları ifade edilmiştir.

81. Merkezde 1 fizyoterapist bulunmaktadır. Fizyoterapistin, fizik tedavi hekiminin önerdiği fizyoterapi uygulamalarını yaptığı, yatağa bağımlı yaşlıların yatak yarası oluşumunun önlenmesi, kas güçsüzlüğünün giderilmesi ve yeniden yürütülmesi için egzersiz programı uyguladığı, diğer yaşlılara toplu egzersiz saatleri düzenlediği ve tüm yaşlılara egzersiz ve aktivitenin önemi üzerine rehberlik yaptığı öğrenilmiştir. Fizyoterapist odasında, elektroterapi cihazı, yürüyüş merdiveni, paralel bar, tedavi yatağı, infraruj bulunmaktadır. Görüşme yapılan kişiler, fizyoterapist tarafından düzenlenen egzersiz derslerine katıldıklarını belirtmişlerdir.

E. Psikososyal Servis Hizmetleri

82. Merkezdeki psikososyal serviste 1 psikolog ve 1 sosyal çalışmacı görev yapmaktadır.

83. Servis personelinin, Merkeze kabul sürecindeki (sosyal inceleme raporu, sağlık raporu alımı vb.) işlemlerin yürütülmesi, yaşlının Merkeze uyumu için rehberlik çalışmalarının yapılması ve resmi işlemlerin takibi gibi görevleri yerine getirdiği belirtilmiştir.

84. Merkezde kalmak isteyen yaşlıların, kendileri veya vasileri tarafından Karabük Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bağlı Sosyal Hizmet Merkezine dilekçe ve huzurevinde kalmasında bir sakınca olmadığını belirten durum bildirir sağlık raporu ile başvuruda bulundukları, daha sonra hakkında sosyal inceleme raporu hazırlanan yaşlının Merkeze kabul işlemlerinin yapıldığı incelenen belgeler üzerinden anlaşılmıştır.

85. Merkeze kabulü uygun görülen yaşlının; dosyası, cinsiyeti, kalmak istediği oda tipi ve başvuru tarihi itibarıyla Merkez kabul sırasına alındığı, sırası gelen yaşlıya çağrı yapıldığı, çağrı sonrasında kabul edilen yaşlının ilk kabul işlemlerinin yapılarak yerleştirmesinin gerçekleştirildiği İdare tarafından ifade edilmiştir.

86. Merkeze ilk kabul sürecinde, meslek elemanları tarafından öz bakım becerilerini yerine getiremediği tespit edilen ve bunun üzerine özel bakım yaşlısı olduğuna kanaat getirilen yaşlıların, dosyasındaki sağlık durumu da göz önünde bulundurularak 1. kattaki özel bakım bölümüne yerleştirildiği, özel bakım ihtiyacı olmadığına kanaat getirilen normal bakım

statüsündeki yaşlıların ise isteğe bağlı olarak çift kişilik veya tek kişilik odalara yerleştirildiği öğrenilmiştir.

87. Oda yerleştirmelerinde yaşlıların sağlık durumu, yaş durumu, ücret durumu ve medeni halinin göz önünde bulundurulduğu belirtilmiştir.

88. Merkezde kalan yaşlının gelir seviyesine göre, ücretsiz barınma hizmetinden faydalanabildiği ve bu yaşlılara Karabük Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından her ay harçlık verildiği, harçlıkların yaşlılara toplu olarak verildiği, ancak parasını idare etme güçlüğü yaşayan yaşlıların harçlıklarının kasada muhafaza edilerek haftalık olarak verildiği veya ihtiyaçlarının servis personeli tarafından temin edildiği ifade edilmiştir. Tüm yaşlıların emanet paralarının ve ücretsiz kalan yaşlılara dağıtılan harçlıkların⁵ takibinin de psikosozal servis tarafından yapıldığı belirtilmiştir. Ziyaret tarihinde aylık harçlık miktarının 1.895 TL olduğu öğrenilmiştir.

89. Harçlık dağıtımı ile ilgili bir harçlık tutanağı tutulduğu ve imza karşılığında yaşlılara dağıtımının yapıldığı incelenen belgeler üzerinden anlaşılmıştır.

90. Servisin, aileleriyle iletişim sorunları yaşayan yaşlılara yönelik çalışmalar yürüttüğü bilgisi edinilmiştir. Aile bireyleriyle görüşmeyi reddeden yaşlılarla yapılan çalışmalar neticesinde, ailelerin Merkeze davet edilerek yakınlarıyla bir araya getirildiği ve bozulan aile bağlarının yeniden kurulması için destek sağlandığı ifade edilmiştir.

91. Merkezde; intihar, kendisine ve çevresine zarar verme riski olan yaşlılar ile detaylı görüşmenin psikolog ve sosyal çalışmacı tarafından sağlandığı, tedavi ihtiyacı olduğu belirlenen yaşlının psikiyatri servisine götürüldüğü, yaşlıya düzenli aralıklarla mesleki çalışmalar yapılarak rehberliğin sağlandığı belirtilmiştir.

92. Merkezden ayrılmak isteyen yaşlının kendisinin ya da yakınlarının dilekçe ile ayrılmak istediklerine dair başvuruda bulunabildikleri, psikosozal servis görevlilerinin uygun görüşü, kuruluş müdürünün onayı ile kişilerin Merkezle ilişkilerinin kesilebildiği anlaşılmıştır.

93. Merkezde, yaşlıların sosyal hayata katılımları için sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerin psikosozal servis meslek elemanları tarafından düzenlendiği öğrenilmiştir.

⁵ Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Harçlık" başlıklı 76'nci maddesine göre "Ücretsiz yaşlıların harçlıkları, 31/1/2015 tarihli ve 29253 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sosyal Hizmet Kuruluşlarında Bakımı Sağlanan Engelli ve Yaşlı Bireylere Harçlık Ödenmesine İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre belirlenir ve ödenir."

Görüşme yapılan yaşlılar, meslek elemanlarıyla ihtiyaç duyduklarında görüşebildiklerini, taleplerinin karşılandığını belirtmiştir.

F. Günlük Yaşam ve Faaliyetler

94. Merkezin giriş katında bir atölye bulunduğu görülmüştür. Bu atölyenin bir bölümünün müzik köşesi, bir bölümünün ise okuma-yazma köşesi olarak ayrıldığı şövale ve boya malzemelerinin bulunduğu görülmüştür. Merkezde resim, el sanatları (filografi) ve okuma-yazma kursları düzenlendiği öğrenilmiştir.

95. Merkezde, geçmiş dönemlerde dans veya il dışına ziyaretler gibi etkinliklerin düzenlendiği, ancak mevcut durumda personel yetersizliği nedeniyle daha çok merkez içi piknik veya il içi geziler, doğa yürüyüşleri, müzik dinletisi, bilişsel becerilere olumlu katkı yapacak oyunlar, doğum günü kutlamaları gibi faaliyetlere odaklanıldığı belirtilmiş, bu husus görüşülen kişiler tarafından da doğrulanmıştır.

96. Ziyaret tarihinde, Karabük Halk Eğitim Merkezi tarafından görevlendirilen bir eğiticinin Merkezde görev yaptığı görülmüştür. İlgili eğiticinin haftanın 3 günü (08.00-17.00 saatleri arası) Merkeze gelerek yaşlılara yönelik okuma-yazma kursu verdiği ve kitap okuma, şiir gibi etkinlikler düzenlediği öğrenilmiştir. Eğiticinin Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü tarafından yapılan görevlendirmesinin 2025 yılı Aralık ayında sona ereceği ve Şubat ayında yeniden göreve başlayacağı ifade edilmiştir.

97. Merkez etkinlik odasında yöresel müzik dinletileri için saz, ud, darbuka ve gitar bulunduğu görülmüştür. Müzik derslerinde koro halinde türküler söylendiği kalan kişilerce ifade edilmiştir.

98. Merkez bahçesinde bocce oynanması için tahsis edilmiş bir saha olduğu görülmüştür. Sahada, diğer illerden gelen huzurevi yaşlıları ve huzurevinde kalan yaşlılar arasında bocce maç ve turnuvaları düzenlendiği belirtilmiştir. Yaşlıların bocce antrenörlüğünü Merkezde görevli 1 personelin yaptığı, şehirlerarası turnuvalarda da yaşlılara refakat ettiği öğrenilmiştir.

99. Ziyaret esnasında, bahçe kısmında, kamelyaların olduğu ve yaşlıların buralarda oturup sohbet edebildiği, yaşlılardan birinin bağlama çaldığı ve diğerlerinin dinleyerek eşlik ettiği görülmüştür.

100. Atölyede bir kitaplık olduğu görülmüştür. İçinde, 162 Türkçe, 7 İngilizce, 6 Arapça ve 1 Almanca olmak üzere toplam 176 kitap bulunduğu incelenen belgeler üzerinden anlaşılmıştır.

101. Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve Merkez İdaresinin onayı ile Karabük Üniversitesi Yaşlı Bakım bölümü öğretim üyesi ve öğrencileri tarafından Merkezde kil boyama, ebru sanatı, fidan dikme, doğa yürüyüşleri ve kültür gezileri etkinliklerinin yapıldığı İdare tarafından aktarılmıştır.

G. Dış Dünya ile İletişim ve Ailelerle Etkileşim

102. Yaşlıların, izin formu doldurmak suretiyle yakınlarının yanına ev iznine ayrılabilirdikleri öğrenilmiştir. İdare tarafından, yaşlılara 1 yıl içerisinde toplam 3 aylık⁶ izin verilebildiği ancak zorunlu hallerde yaşlının talebi ve İdarenin onayı ile bu sürenin uzatılabildiği öğrenilmiştir. Görüşme yapılan yaşlılar, izin kullanma konusunda bir zorlukla karşılaşmadıklarını belirtmişlerdir.

103. Yaşlıların, gün içerisinde Merkez dışına çıkışlarına İdarenin bilgilendirilmesi koşuluyla izin verildiği bilgisi edinilmiştir. Görüşülen yaşlılar, 09.00-19.00 saatleri arasında izin alarak market gibi ihtiyaçları için dışarı çıkabildiklerini belirtmiştir.

104. Yaşlıların yakınları tarafından Merkezde ziyaret edilebilmeleri için, yaşlı hakkında düzenlenmiş sosyal inceleme raporuna ve beyanlarına bakıldığı, ailesi ve yakınlarıyla ilgili bir sorunu bulunmaması şartı arandığı, ziyaretlerin misafir salonunda veya arka bahçede 09.00-18.00 saatleri arasında gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen yaşlılar, ziyaretçi kabulü konusunda herhangi bir kısıtlama yaşamadıklarını, ailelerinin ve yakınlarının istedikleri zaman ziyarete gelebildiklerini ifade etmişlerdir.

105. Merkezde kalan yaşlıların başta aileleri olmak üzere dış dünya ile iletişimlerini telefon aracılığıyla sağladığı, her odada telefon bulunduğu, ayrıca yaşlının talebi doğrultusunda

⁶ Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "İzin" başlıklı 69'uncu maddesine göre; "Yaşlıların izin durumuna ilişkin esaslar aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir: a) Yaşlıların kuruluşa günlük giriş ve çıkışı kayıt altına alınır. Giriş ve çıkış esasları müdür tarafından belirlenir ve yaşlılara duyurulur. b) Yaşlıların yıllık izin formu sosyal servis görevlisi tarafından hazırlanır ve müdür tarafından onaylanır. c) Yaşlılara bir yıl içinde üç ay izin verilebilir. ç) İzin süresi biten yaşlıya müdürün onayı ile yirmi güne kadar mazeret izni verilebilir. d) Ücretli yaşlı izinde olduğu sürede de aylık ücretinin tamamını ödemekle yükümlüdür. e) Kuruluş müdürlüğüne yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde verilen izin süresinin bitiminde kuruluşa dönmeyen ve mazeretini belgeleyemeyen yaşlıya, bir defaya mahsus olmak üzere on beş gün ek süre verilir."

ve sosyal servis personeli eşliğinde yaşlının yakınlarıyla görüntülü görüşme de sağlandığı, yaşlıların kendi cep telefonlarını ve bilgisayarlarını kullanabildiği, internete erişebildikleri ifade edilmiştir.

106. Yaşlıların odalarında ve ortak alanlarda çalışır durumda televizyonların bulunduğu görülmüştür.

IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

107. TİHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Merkez İdaresi tarafından Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere bekletilmeksizin erişimi sağlanmış, yaşlılarla bire bir görüşmeler gerçekleştirilmesinde azami kolaylık gösterilmiş, ilgili bilgi ve belgeler vakitlice paylaşılmıştır. Bu bağlamda, Merkez İdaresi ve personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyetince memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. Merkez İdaresine Yönelik Tavsiyeler

108. Merkezde görev yapan personelin; insan hakları, kişiler arası iletişim, hassas gruplara mensup bireylerle iletişim ve yaklaşım, BM'nin İşkence ve Diğer Zalimane, Gayriinsani, Küçültücü Muamele veya Cezaların Etkili Biçimde Soruşturulması ve Belgelendirilmesi İçin El Kılavuzu (İstanbul Protokolü) dâhil olmak üzere işkence ve kötü muameleyi inceleme ve belgelendirme gibi konularda eğitim almasının sağlanması,

109. Yaşlıların banyo zeminlerindeki düşme riskini önlemek amacıyla zeminlere kaydırmaz bant yerleştirilmesi gibi tedbirlerin alınması,

110. Merkezdeki odaların tamamına, yaşlıların yatarken uzanabileceği yükseklikte acil çağrı butonu yerleştirilmesi,⁷

111. Merkezin 3. katında kalan yaşlılar tarafından belirtilen ısınma sorununun çözülmesi ve yaz aylarında yaşlı odalarına vantilatör temin edilmesi,

112. *Güvenlik kameraları ile ilgili incelemeler yapılmış olup tavsiyeler muhatap kuruma iletilmiştir.*,

113. Yaşlıların talep ve şikâyetlerini yazılı olarak da iletebilmeleri amacıyla katlara ve ortak alanlara kilitli dilek/şikâyet kutusu konulması ve yaşlıların bilgilendirilmesi,

114. Yemek numunelerinin, ara öğünler de dâhil olmak üzere, ilgili mevzuat uyarınca 72 saat süreyle uygun koşullarda saklanması sağlanması,

115. Rehabilitasyon katında kalan yaşlıların bez değişimi yapılması gereken durumlarda mahremiyetin sağlanması için paravan kullanımına dikkat edilmesi,

116. Merkezdeki sosyal faaliyet, etkinlik ve özellikle Merkez dışı faaliyet sayılarının artırılması,

hususları tavsiye edilmektedir.

2. Karabük Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye

117. Merkez yemekhanesinde yaşlılara verilen yemeklerin diyetisyen kontrolünden/onayından geçirilmesi amacıyla diyetisyen istihdam edilmesinin değerlendirilmesi⁸ hususu tavsiye edilmektedir.

3. Karabük İl Sağlık Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye

118. Merkezde kalan yaşlıların sağlık durumlarının yerinde tespiti ve takibi için, Merkeze haftada 1 gün görevlendirilen aile hekiminin ziyaretlerinin aksatılmadan yapılmasının sağlanması hususu tavsiye edilmektedir.

⁷ Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Yaşlı odaları" başlıklı 7'nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre; "Huzurevi ve rehabilitasyon merkezlerinin odalarında yaşlıların kolaylıkla ulaşabileceği mesafede çağrı bulunur."

⁸ Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Beslenme" başlıklı 38'inci maddesi ikinci fıkrasına göre; "Yaşlılara verilecek normal ve özel diyet yemekleri, sağlık servisinin görüşü doğrultusunda diyetisyen tarafından düzenlenir."

4. Karabük Belediyesine Yönelik Tavsiye

119. Merkez İdaresi tarafından dile getirilen, binanın arka cephesine yangın durumunda itfaiye araçlarının yanaşamaması sorununa yönelik olarak, ilgili alanın genişletilmesi ve acil durum erişim yollarının sağlanması için gerekli imar ve yol düzenlemesi çalışmalarının yapılması hususu tavsiye edilmektedir.

5. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler

120. Huzurevi, yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde çalışan personelin eğitim müfredatına insan hakları, kişiler arası iletişim, hassas gruplara mensup bireylerle iletişim ve yaklaşım eğitimlerinin dahil edilmesinin değerlendirilmesi,

121. Bakanlık bünyesinde hizmet veren tüm merkezlerin erişilebilirlik kriterlerine uygun hale getirilmesi,

122. Merkeze kabul edilen yaşlıların, yaşlılığa bağlı güç kayıpları yaşamaları nedeniyle özel bakıma ihtiyaç duyan yaşlıların sayısının artması sebebiyle Merkezin sosyal hizmet modelinin değiştirilmesi hususunun değerlendirilmesi,

hususları tavsiye edilmektedir.